

Emlékpajzs Szigetvárnak 1566–2016

*Válogatás a „Zrínyi Miklós – Szigetvár 1566” emlékév
történelmi, irodalomtörténeti tanulmányaiból, műalkotásaiból
és ünnepi dokumentumaiból*

MAGYAR NAPLÓ
Budapest, 2016

A kötet megjelenését támogatta:

Dr. Hóvári Jánosnak, a „Zrínyi Miklós – Szigetvár 1566” Emlékév
Emlékbizottsága elnökének megbízásából válogatta és szerkesztette
Jánosi Zoltán

A szerkesztő munkatársai Kordics Noémi és Mirtse Zsuzsa

© A kötet szerzői, 2016
© Magyar Napló Kiadó, 2016

ISBN 978-615-5465-99-4

*A Magyar Napló Kiadó az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének, valamint az 1999-ben alapított
Könyves Szövetségnek tagja
www.konyves-szovetseg.hu*

Kiadja a Magyar Napló Kiadó Kft.
1062 Budapest, Bajza u. 18. www.magyarnaplo.hu
Felelős kiadó a Kft. ügyvezetője
Felelős szerkesztő Zsiga Kristóf
Tördelőszerkesztő Bornemissza Ádám

A borítót Bányay Anna és Szita Barnabás készítette Szabó Tamás 2016-ban
felavatott szigetvári szoborcsoportja fotójának felhasználásával
Készült a Teramed Comp és az IMI PRINT nyomdájában, Nyíregyházán

Német históriás ének Zrínyi Miklós haláláról

LORENZ WESSEL (1529 k. – 1576)

A dicsőséges Gróf Zrínyi Miklós lovagról, mint harcolt
ő Magyarországon, lovagi módra hőiesen az ősellenség, a török ellen

*Szívesen énekelnék,
hiszen megígértem,
de el nem hallgathatom,
s nem hazudhat nyelvem:
Uram, panaszlom néked
a keservet s a kínt,
mely nébány napja történt,
szíviünkéből esedezvén
irgalmat Istentől.*

*Jutottunk ezerötszáz
s hatvanhatodikra,
a török nagy sereggel
támadt országunkra,
a keresztény népekre
rabolva, ölte tört.
Ezt Isten így rendelte,
s nem adaték kegyelme
szervenadni e szégyent.*

*Sziget erős falú vár
és igaz menedék,
jó vitézek lakták, s a
törökök rettegték.
E várban vitézkedett
jó gróf Zrínyi Miklós,
Ő rettentő kardjával
és nagy bátorságával
megbecsült, jó harcos.*

Esküvel megfogadta
a mi császárunknak,
hogy mint gyenge öregnek,
véget vet pogánynak.
A várat fel nem adja
törökök szavára,
inkább megoltalmazza,
vagy életét áldozza
– halljátok, mint esett.

Augusztus hava végén
a nevezett évben
a török Szigetvárra
tört, s nagy seregében
háromszázezer harcos
zúdult az országra,
megszállták ők a várost,
kínózva sok-sok lakost,
mint mindenki tudja.

Keresztelő Szent János
fejvétele napján
a török megmutatta
erejét a csatán,
Szigetre fájt a foga,
de ő szerencséje
aznap tőle elpártolt,
mert Zrínyi is résen volt,
tudván álnokságát.

A pogány ünnepnapkor
kezdett rohamozni,
ám mindazt, ami történt,
le sem tudom írni,
túl nebész bozzá szívem,
ha arra gondolok,
mint rombolt a török had –
de hiába ágyúztak,
mégsem győzhetek ott.

*A robamban a pogány
sok katonát vesztett,
a méltóságos gróf úr
és a jó vitézek
nagy károkat okoztak
vérük hullásával,
mert jó oldalon álltak,
és igaz ügyért vívtak
ő vitéz kardjukkal.*

*Épp ilyen bátran küzdött
a gróf és serege,
kik véle voltak mind ott,
Sziget hadinépe,
s esküvel megfogadták,
hogy mind kútartanak,
ámbár oda a város,
de élükön a harcok
gróftól hitet kaptak.*

*Zrínyi visszavonula
a belső vár felé,
felbúzták a hidat is,
s akkor már befelé
nyomult a török sereg
sok fegyveres néppel,
először puskáikkal,
szörnyű golyóbisokkal
rongálták a kaput.*

*Sűrű lövöldözésben
sok törökök veszttek,
de harcuk nem adták fel,
erősen küzdöttek.
A pogány minden népét
rohamra kergette,
ki hátul maradt volna,
maguk hányták kardjukra,
s mind előbbre törtek.*

*Midőn a gróf már látta,
hogy mily sors vár reá,
s nem jön segítség, amely
megszabadítaná,
a harcot fel kell adni,
de nem fog töröktől
ő kegyelmet koldulni,
inkább együtt megalni
a hős vitézekkel.*

*Végül ő hadinépét
csendben összehívta:
„Krisztus nevére kérlek,
ki velem maradna,
az élet és javait
ha kész feláldozni,
higgyen bennem!” S vitézi,
mellé álltak bősei
egyől egyig híven.*

*Majd sorsát ajánlotta
Istennek kezébe,
s csatarendet készített,
a végórát sejtve,
szemközt az ellenséggel
ő maga állt élre,
jó néhányat levágott,
vitézekkel kitarzott
az utolsó szálig.*

*A pogány örült volna,
ha élve elfogja,
de Zrínyi, dicső lovag,
magát meg nem adta,
oroszlánként állt ellen
törökök kardjának,
de sebekkel borítva
két lövés eltalálta,
s vére ott elfolyt.*

*A gróf végül elesett,
s lelkét kilehelte,
véle összes vitéze –
a török sietve
berontott Szigetvárba,
vannak-e védők még?
Kettőt-hármat találtak,
így győzte le pogány had
a hívők seregét.*

*Amint már elbeszéltem,
Zrinyit úgy találták,
sok sebben ott feküdt ő –
a fejét levágták,
s a török Győrbe küldte
császáruk kezébe,
aki midőn meglátta,
a szívét felkavarta
a nagy szomorúság.*

*S a gróf fejét nagy szépen
ő eltemettette,
siratta szegény-gazdag,
hisz a lovag híre
bejárt ország-világot,
hercegek udvarát,
a sok püspök és főpap
dicséretéről szóltak
hosszú időközön át.*

*Papok, világi urak,
nem hoz vigasztalást
számotokra énekem,
csak illő főbajtást.
Segíts, Uram, hogy hírül
adjam halálhírét,
a hűséges lovagnak
dicsőséget adjanak,
s Úristen irgalmat.*

Csörsz Rumen István fordítása¹

¹ Németh S. Katalin és Lőkös Péter nyersfordítása nyomán. A német eredeti s a magyar fordítás párhuzamosan olvasható a naputonline.hu-n